

BERICHTEN.

DE GRIEPEPIDEMIE IN FEBRUARI 1922. — Als vervolg op de mededeelingen omtrent de griep epidemie in December 1921 en Januari 1922 door het Centraal Bureau voor de Statistiek gedaan en in dit *Tijdschrift* op bldz. 894 en 1212 gerefereerd, is thans weder een mededeeling verschenen, nu over de maand Februari 1922.

In de maand Februari was het aantal sterfgevallen aan influenza weer zeer groot, nog iets grooter zelfs dan in de voorafgaande maand. Wel is die sterfte schijnbaar iets kleiner, van 1677 teruggelopen tot 1529, maar men moet rekening houden met het feit, dat Januari 31 dagen, Februari slechts 28 dagen telt. Berekent men het cijfer van 1529 op 31 dagen, dan zou het stijgen tot 1682 en dus nog iets hooger zijn dan dat van Januari. Van de andere ziekten, die in meer of mindere mate door de influenza invloed ondervinden, kan hetzelfde gezegd worden. In de cijfers, die de sterfte per 10000 der bevolking per jaar aangeven, wordt een algemeene vermeerdering der sterfte dan ook aangetoond. Ook thans weer zijn, voor zoover dit doelmatig voorkwam, de sterftcijfers van Februari 1921 en van Februari 1922 naast elkander gesteld.

De sterfte in Februari 1922 heeft over het geheele land 11147 bedragen, tegen 6664 in de gelijknamige maand van 1921. Het sterftcijfer, per 1000 inwoners en per jaar, heeft in Februari 1922 bedragen 20.84, tegen 12.62 in Februari 1921. In Januari 1922 had het sterftcijfer bedragen 21.23, zoodat de sterfte in Februari derhalve een weinig gunstiger is geweest. De verdeling van de sterfgevallen over de leeftijdsklassen leert, dat in alle leeftijden de sterfte is vermeerderd (vergeleken bij Februari 1921), dat echter de leeftijden boven het 50ste jaar opnieuw een zeer belangrijke vermeerdering van het aantal sterfgevallen aanwijzen. In de groep van 50 tot 79 jaren krom het sterftcijfer van 2651 tot 4853, in die van 80 jaren en daarboven van 822 tot 1783. In die grootere sterfte had de *influenza* weer een zeer groot aandeel; tegenover 57 gevallen in Februari 1921 staan thans 1529 in de maand Februari 1922. Ook *organische hartgebreken* — waaronder ook behoort *degeneratio cordis* — namen belangrijk toe, n.l. van 575 tot 972. Hetzelfde was het geval met de doodsoorzaak: ziekten der ademhalingswerktuigen, die sterk toenam: *acute bronchitis* vermeerderde van 110 tot 229 (in Januari 230); *chronische bronchitis* van 89 tot 277, dus een vermindering bij Januari 1922 vergeleken, toen het aantal 334 bedroeg. *Croupseuse pneumonie* steeg van 338 in Februari 1921 tot 859 in Februari 1922, derhalve ook wat minder dan in Januari 1922, toen het 946 had bedragen. *Andere ziekten der ademhalingswerktuigen* (in hoofdzaak *broncho-pneumonie*) steeg van 694 in Februari 1921 tot 1507 in Februari 1922, dus ook iets minder dan in Januari 1922, toen het 1579 was geweest. De sterfte aan *ouderdomsgebreken* steeg van 506 in Februari 1921 tot 841 in Februari 1922, maar ook wat minder dan in Januari daaraan voorafgaande (993). In Februari 1922 heeft de influenza een belangrijker plaats bij de vermeerderde sterfte ingenomen dan de broncho-pneumonie en de croupseuse pneumonie. De vergelijking van de sterfte tusschen Februari 1921 en 1922 leert, dat de vermeerdering in het rijk algemeen is; elke ziekte heeft daartoe bijgedragen.

Wat de provinciën betreft, de influenza heeft geen enkele provincie gespaard. Gelderland, Drenthe, Overijssel en Friesland waren in Februari de meest bezochte provinciën, Limburg, Noord- en Zuid-Holland en Utrecht de minst getroffen provinciën. De vermeerdering van de sterfte aan *hartgebreken* was in Gelderland en Drenthe het hoogst; in Zeeland, Overijssel en Groningen het geringst; in Utrecht was het sterftcijfer gelijk aan dat van Februari 1921. *Acute bronchitis* gaf vooral in Noord-Brabant, Friesland en Limburg aanleiding tot verhooging van het sterftcijfer. *Chronische bronchitis* sleepte in Groningen, Friesland en Gelderland procentsgewijze velen ten grave. *Croupseuse pneumonie* vertoonde overal vermeerdering; vooral in Zeeland, Drenthe en Friesland. *Broncho-pneumonie* gaf eveneens vermeerdering in elke provincie, vooral in Friesland en Gelderland.

De meer uitvoerige tabellen, die in de vroeger verschenen mededeelingen van December 1921 en Januari 1922 waren opgenomen, alsmede de mededeelingen over de sterfte in de groote steden zijn thans, wegens plaatsgebrek (bezuiniging?), niet bij deze mededeeling over Februari gevoegd; zij liggen echter aan het Centraal Bureau voor de Statistiek voor belangstellenden ter inzage.

AMSTERDAMSCHER RAAD VOOR KINDERUITZENDING. — Onze redactie ontving een exemplaar van het jaarverslag van bovengenoemden raad loopende over de jaren 1920 en 1921. De secretaris, dr. C. L. DEYLL, leider van het gemeentelijk geneeskundig schooltoezicht te Amsterdam, deelt daarin in de eerste plaats mede, hoe deze vereeniging tot stand is gekomen. In het voorjaar van 1920 werd door de afgevaardigden van een aantal Amsterdamsche vereenigingen, werkzaam op het gebied van kinderen naar buiten zenden, een bijeenkomst gehouden met den directeur van den gemeentelijken geneeskundigen dienst, waar besloten werd tot oprichting van de vereeniging, Amsterdamschen Raad voor Kinderuitzending. De bedoeling daarvan was door gemeenschappelijk overleg en onderlinge voorlichting de uitzending van zwakke kinderen naar buiten meer dan tot dusverre te bevorderen. Den zosten Maart 1920 kwam de vereeniging tot stand en werd voorzitter dr. L. HEIJERMANS, onder-voorzitter dr. G. A. M. VAN WAIJENBURG en secretaris dr. C. L. DEYLL. Het eerste belangrijke besluit was de oprichting van een bureau ter verstrekking van gegevens en inlichtingen aan de leden. De secretaris nam de leiding van het bureau op zich, dat zijn werkzaamheden aanving in Januari 1921. Het gemeentebestuur verleende een subsidie van f 2000.— De vereeniging vergaderde in 1920 zeven maal, in 1921 negen maal. De meest belangrijke behandelde onderwerpen zijn de volgende:

Voorkoming van besmettelijke aandoeningen bij de uitgezonden kinderen. Alle kinderen moeten vóór de uitzending worden onderzocht en er werd besloten, dat alle leden denzelfden arts met dit onderzoek zouden belasten. Daartoe werd benoemd dr. F. VAN DER ZANDEN, terwijl meisjes lijdende aan fluor albus, bacteriologisch op gonocokken zouden worden onderzocht op de gemeentelijke polikliniek onder leiding van dr. E. H. VAN NUNES.

Aanwijzing der candidaten. Besloten werd, dat in hoofdzaak de schoolartsen de kinderen voor uitzending zouden aanwijzen, terwijl daarnaast ook gelegenheid zou bestaan om aan aanvragen van huisartsen te voldoen.

Omtrent den duur der uitzending, bij verschillende leden-vereenigingen wisselend van vier tot zes weken, werd nog geen eenstemmigheid verkregen.

Bezoek der ouders en familieleden aan koloniehuzen moet zeer sterk worden beperkt; daarover was men het algemeen eens.

Naast kolonieverpleging verdient ook *gezinsverpleging* aanbeveling.

Gemeentesubsidie. Een berekening leerde, dat voor een goede regeling der uitzending noodig zou zijn een subsidie in het geheel van f 125000.— Dit werd bij het gemeentebestuur aangevraagd en toegestaan. Het subsidie wordt over 1922 niet meer aan de vereenigingen uitgekeerd maar aan den Amsterdamschen Raad voor Kinderuitzending, die het onder de leden-vereenigingen zal verdeelen.

Het aantal leden bedraagt thans 11 n.l. 10 leden-vereenigingen en de directeur van den gemeentelijken geneeskundigen dienst. In de laatste vergadering van 1921 trad dr. HEIJERMANS af als voorzitter (volgens rooster) en werd in zijn plaats gekozen dr. H. J. DAMEN, vertegenwoordiger van de Amsterdamsche Vereeniging van R.K. Vacantiekolonies. Omtrent de werkzaamheden van het Bureau zal nog een afzonderlijke verslag worden uitgebracht.

EUROPEESCHE GEZONDHEIDSCONFERENTIE. — Van 20 tot 28 Maart 1922 heeft te Warschau vergaderd de Europeesche Gezondheids-conferentie van den Volkerenbond („Conférence Sanitaire Européenne”), waarop ons vaderland vertegenwoordigd was door baron VAN ASBECK, Nederlandsche gezant te Warschau, en dr. TERBURGH, hoofdinspecteur der volksgezondheid hier te lande. In die bijeenkomst zijn een aantal besluiten genomen, die door het bureau van den Volkerenbond